

KOMBAJNIRANJE ULJANE REPICE

Žetva uljane repice je zasigurno jedna od najznačajnijih agrotehničkih mjera u proizvodnji uljane repice. U novije vrijeme pojavile su se sorte koje daju visoke urode. Stabljike takvih sorata su veće, dosežu visinu i do 140 cm s promjerom stabljike do 2 cm. Sjemenka uljane repice promjera je samo nekoliko milimetara.

Dozrijevanje komuški uljane repice je neravnomjerno od gore prema dolje; na vrhu je zrela, a na dnu je poluzrela.

Gore navedeni faktori određuju zahtjeve prema strojevima za kombajniranje, odnosno kombajnu. Jedan od najznačajnijih zahtjeva kombajna u žetvi uljane repice je smanjenje gubitka zrna, koje može iznositi i do 12 %.

Puno se radi na usavršavanju heder kombajna te danas svi kombajni koji se koriste u žetvi uljane repice moraju imati dvije vertikalne kose, s lijeve i s desne strane. Kosa s desne strane mora biti na hederu kombajna. Ako te kose nema, a budući da su stabljike uljane repice isprepletene, prolaskom razdjeljivača dolazilo bi do velikih gubitaka jer bi zrna ispadala iz komuške i pala na tlo, što u mnogome povećava gubitke. Zbog toga s desne strane mora biti vertikalna kosa. S lijeve strane vertikalna kosa služi pri prvom proходу prilikom prokašanja.

Režući aparat (kosa) mora biti dobro izreguliran, a noževi potpuno oštri. Vitlo je radni dio kombajna koji prvi dolazi u kontakt s masom uljane repice. Broj okretaja vitla usklađuje se s brzinom kretanja kombajna i gustoćom usjeva. Ako je prisutan nerazmjer brzine kretanja kombajna i broja okretaja vitla, gubici se povećavaju budući da dijelovi vitla vrše istresanje zrna iz komuške. Visina vitla je u (apsolutnom) razmjeru sa stanjem usjeva na parceli - usjev može biti vertikaln, polegao ili djelomično polegao.

Za razliku od hederskog stola za pšenicu, hederski stol za uljanu repicu je produžen, a sve u cilju smanjenja gubitaka. Prilagođavanja na prstima i pužnom transporteru omogućuju ulazak cijele mase u elevator hедера. Vršidbena komora, bubanj i podbubanj prilagođavaju se tako da se uz najveći zazor između bubnja i podbubnja i najmanji broj okretaja bubnja postigne najkvalitetniji izvršaj. Broj okretaja bubnja se kreće od 550-650 okretaja u minuti, što u mnogome zavisi od zrelosti i sorte uljane repice. Na slamotresima

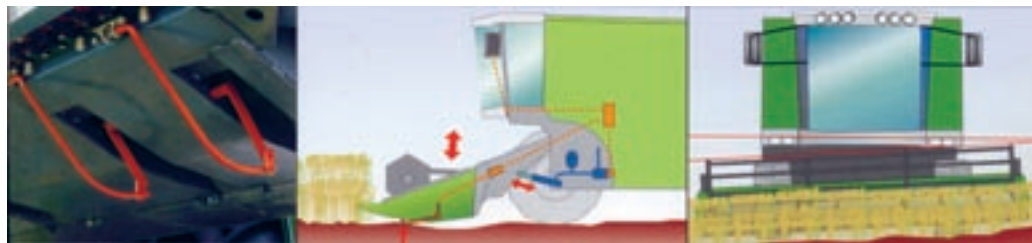
¹ *Ivo Juras, dipl. ing. - načelnik Odjela za mehanizaciju,
Hrvatski zavod za poljoprivrednu savjetodavnu službu*

nema posebnih prilagodbi za uljanu repicu.

Radna prilagođavanja na sitima i zračnoj struji su veoma zahtjevna jer se zazori na gornjem i donjem situ moraju vrlo pažljivo prilagođavati. Gornje sito se uvijek nešto više otvori od donjeg. Jačina zračne struje i usmjerivači zraka se prilagode tako da se preko sita zrna ne izbacuju van. Sita je potrebno pregledati i očistiti prije svakog početka žetve, kao i povremeno u tijeku sezone.

Masa koja ispada sa slamotresa može se sječkati sa sječkom koja je montirana na kombajnu. Čisto zrno uljane repice se preko elevatora skuplja u bunker kombajna.

Gotovo svi suvremeni kombajni posjeduju na hederu s donje strane tastere tako da tasteri uvijek reguliraju istu visinu košnje. Također mogu regulirati nagnutost terena do 8 %, s čime se u mnogome olakšava rad čovjeka koji upravlja kombajnom.

U novije vrijeme se na kombajnim montiraju vrlo suvremeni uređaji za takozvano precizno navođenje kombajna. To je sustav koji pomoću uređaja GPS pozicioniranja koristi satelitsko navođenje, a sam uređaj se nalazi na kombajnu. Kad se uređaj postavi, stavlja se hidraulični ventil za upravljanje kotačima. S ovim uređajem postiže se uvijek isti zahvat kombajna, a time je i kapacitet rada kombajna uvijek isti.

S ovim uređajem se osim zahvata može pratiti i brzina kretanja, prinos ili urod na tabli, mjeri se vlažnost zrna, obrađena površina i drugi elementi. Postoji mjesečna naknada za korištenje satelita, a sam uređaj, zavisno od modela, nije toliko skup kad sagledamo njegove koristi jer se osim za kombajniranje koristi i za raspodjelu gnojiva, prskanje, sjetvu, obradu tla bez prevrtanja i drugo.

PREGLED DJELATNIH TVARI I PRIPRAVAKA REGISTRIRANIH ZA ZAŠTITU ULJANE REPICE

ULJANA REPICA		
PREGLED REGISTRIRANIH HERBICIDA ZA SUZBIJANJE USKOLISNIH KOROVA		
Djelatne tvari u %	Pripravak	Koncentracija ili doza (kg, l/ha) - za suzbijanje
cikloksidim + metil-oleat (herb. ulje)	Focus Ultra	1-1,5 (0,75-1) l/ha - <i>jednog. trave</i> ili 3-4 l/ha za <i>višegodišnje trave</i> ; 2,5-3 l/ha <i>pirika</i> i 3-4 l/ha <i>troskot</i> - sistemični (translokacijski) post-em, rabi se do početka cvatnje
dimetaklor	Teridox 500 EC	2- 3 l/ha u pre ili post-em (2-4 lista repice) s 200-400 l vode/ha - <i>sjemenski travni i širokolisni korovi</i>
fluazifop-P-butil	Formula	1-2 l/ha <i>jednogodišnje trave</i> ; 2-4 l/ha <i>višegodišnje trave</i> .
	Fusilade forte 150 EC	0,8-1 l/ha <i>jednogodišnje trave</i> ; 1,3-1,5 l/ha <i>sirak</i> ; 1,5-2 l/ha <i>pirika</i> (10-20 cm visine); 2 l/ha <i>troskot</i>
kvizalofop-P-etil	Gepard 50 EC	0,8 l/ha <i>trave</i> s 3 lista; 1 l/ha <i>trave</i> s 4-5 listova; 1,5 l/ha <i>trave</i> s 6 listova; (1g.), 1,5-2 l/ha <i>divlji sirak</i> s 3-6 listova; 2-2,5 l/ha <i>pirika</i> 10-20cm.; 2,5-3 l/ha <i>troskot</i> 25-30 cm - mogu se koristiti i u dvije polovične doze
	Leopard 5 EC	
	Taris	
	Pantera 40 EC	
metazaklor	Butisan-S	2-3 l/ha - za <i>uskolisne i neke širokolisne korove</i> - pre-em, selektivni
napropamid	Devrinol 45 FL	2,5 l/ha + herbicidi na osnovu trifluralina za proširenje spektra djelovanja (0,5-0,75 l/ha) - selektivni pre-sow - <i>veliki broj širokolisnih i uskolisnih korova u nicanju</i>
	Razza	
	Devil	

¹ Dorotea Kekuš, dipl. ing. agr

propakvizafop	Agil 100 EC	0,8-1 l/ha -samonikle žitarice i jednogodišnje trave; 1-1,5 l/ha višegodišnje trave - translokacijski graminicid
trifluralin	Lanos	1-2,5 l/ha - tretiranje se obavlja prije sjetve ili sadnje uz obavezno unošenje u tlo (inkorporaciju) na dubinu 5-8 cm - selektivni zemljišni pripravci - za suzbijanje manjeg broja jednogodišnjih uskolisnih i širokolisnih korova u vrijeme njihovog nicanja ili ranog posta
	Tref EC	
	Treflan EC	
	Triflur	
	Triflurex 48 EC	
	Župilan E-48	
	Triflukalin	
PREGLED REGISTRIRANIH HERBICIDA ZA SUZBIJANJE ŠIROKOLISNIH KOROVA		
dimetaklor	Teridox 500 EC	2- 3 l/ha u pre ili post-em (2-4 lista repice) s 200-400 l vode/ha - sjemenski travni i širokolisni korovi
klomazon	Clon 480 EC	0,2-0,25 l/ha pre-em; - za suzbijanje širokolisnih korova: poljskog jarmena, bijele lobode, rusomače, mrtve koprive, poljske potočnice, velikog dvornika, mišjakinje, divlje rotkve, limundžika i drugih, te nekih jednogodišnjih uskolisnih korova: koštana, samoniklih žita i muhara
	Orion	
klopiraldid	Boss	0,2-0,33 l/ha - sistemsko (translokacijski) pripravci za post-em primjenu kada se korovi nalaze u fazi 2-6 listova - za suzbijanje širokolisnih korova iz porodice glavočika (Asteraceae): pelinolisne ambrozije, osjaka, kamilice, jarmena, samoniklog suncokreta, poljskog svinjaka, običnog kostriša, različka, maslačka, kužnjaka, slatkastog dvornika, crne pomoćnice, grahorice, mišjakinje i čička primjenom nakon nicanja usjeva, kada korovi imaju 2-6 listova.
	Cliophar 300 SL	
	Korgal 300 SL	
	Lira	
	Logo 300	
	Lontrax	
	Lontrel 300	
	Loret	
	Lotus 300 SL	
	Vetrel	
metazaklor	Butisan-S	2-3 l/ha pre-em - za uskolisne i neke širokolisne korove.
napropamid	Devil	2,5 l/ha - pre-sow + herbicidi na osnovu trifluralina za proširenje spektra djelovanja (0,5-0,75 l/ha).
	Razza	
	Devrinol	

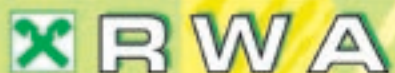
trifluralin	Lanos	1-2 l/ha - tretiranje se obavlja prije sadnje ili sjetve uz inkorporaciju; nakon sjetve, prije nicanja i nakon nicanja repice i korova - selektivni zemljišni pripravci za suzbijanje manjeg broja <i>jednogodišnjih uskolisnih i širokolisnih korova</i> u vrijeme njihovog nicanja ili ranog posta.
	Tref EC	
	Treflan EC	
	Triflur	
	Triflurex 48 EC	
	Župilan E-48	

ULJANA REPICA		
PREGLED REGISTRIRANIH INSEKTICIDA		
<i>Djelatne tvari u %</i>	<i>Pripravak</i>	<i>Koncentracija ili doza (kg, l/ha) - za suzbijanje</i>
beta-ciflutrin	Beta Baythroid EC 025	0,3-0,5 l/ha - <i>repičin sjajnik</i> ;
cipermetrin + klorpirifos-etil	Chromorel P-2	20-25 kg/ha - <i>repina pipa</i> .
	Chromorel -D	0,75-1 l/ha, uz utrošak vode 300-600 l/ha, (7,5-10 ml u 3-6 l vode na 100 m ²) - <i>repičin sjajnik</i>
	Kalinorel D	
	Nurelle D	
	Pinurel D	
	Pirel-D	
	Terel	
deltametrin	Decis 1,25 EC	0,4 l/ha - <i>repičin sjajnik</i> , 0,4-0,5 l/ha - <i>repičina osa listarica</i> , količina ovisi o jačini napada.
	Rotor 1,25 EC	
	Roetem	0,4-0,6 l/ha - <i>repičin sjajnik, pipa komušarica</i>
	Decis 2,5 EC	0,3 l/ha - <i>repičin sjajnik</i>
	Skud	
	Decide	
	Decis 6,25 EG	0,12 kg/ha - <i>repičin sjajnik</i>
esfenvalerat	Sumialfa 5 FL	0,1-0,15 l/ha - <i>repičine ose listarice, repičin sjajnik</i> ; 0,1-0,15 l/ha - <i>buhač</i> , 0,15-0,25 l/ha - <i>repičina pipa</i> ;
gama-cihalotrin	Vantex	0,06 l/ha <i>repičin sjajnik</i>
klorpirifos-etil	Pyrinex 250 ME	2 l/ha - <i>repičin sjajnik, pipa komušarica</i>

klorpirifos-etil + cipermetrin	Chormorel D	0,75-1 l/ha - <i>repičin sjajnik</i>
	Nurelle D	
	Pirel D	
	Pinurel D	
	Kalinorel D	
	Terel	
lambda-cihalotrin	Karate 2,5 EC	0,2-0,25 l/ha - <i>repičina osa listarica</i> , 0,25 l/ha - <i>repičin sjajnik, repičine pipe</i>
	King	
	Karate Zeon 5 CS	0,12 l/ha - <i>repičin sjajnik</i> , 0,10-0,12 l/ha - <i>repičina osa listarica, pipa terminalnog pupa</i>
	Karis	
	Lambda 5 EC	
pirimifos-metil	Actellic 50 EC	0,5-1 l/ha - <i>sjajnik, uši, stjenice</i> ;
	Pirimifos - metil 50 EC	
tiakloprid	Calypso SC 480	0,2 l/ha- <i>sjajnik</i>
Za tretiranje sjemena		
Djelatne tvari u %	Pripravak	Koncentracija ili doza (kg, l/ha) - za suzbijanje
beta-ciflutrin + imidakloprid	Chinook FS 200	2 l/100 kg uljana repica, bez dodatka vode s 2-4 kg plavo obojenog talka - <i>repičin crvenoglavi buhač, repičina osa listarica.</i>
metiokarb	Mesurool FS 500	1,5-2 l/100 kg - <i>žičnjaci</i>
	Mesurool WP 50	

ULJANA REPICA		
PREGLED REGISTRIRANIH FUNGICIDA		
Djelatne tvari u %	Pripravak	Koncentracija ili doza (kg, l/ha) / za suzbijanje
boskalid + dimoksistrobin	Pictor SC	0,3-0,5 l/ha - <i>Alternaria, bijela trulež, suha trulež na ulj. repici (prije ili u cvatnji)</i>
iprodition	Kidan	2-3 l/ha - <i>siva plijesan, uzročnici raka repice (Sclerotinia sclerotiorum), crna pjegavost;</i>
	Lupo	

metkonazol	Caramba	1-1,25 l/ha (1. tretman u fazi «zelenog pupa», 2. u cvatnji) - <i>Alternaria</i> , <i>Phoma</i> , <i>Sclerotinia</i> ; 0,7-1 l/ha kao regulator rasta (u jesen u fazi 4-6 listova)
procimidon	Sumilex 50 FL	1-1,5 l/ha - <i>Alternaria</i> , <i>Sclerotinia</i>
tebukonazol	Foliar 250	a) dvokratno: u jesen 0,5-1 l/ha i u proljeće 1 l/ha; b) jednokratno u proljeće 1,5 l/ha, - <i>koncentrična pjegavost, lišća, bijela trulež, siva plijesan i suha trulež korijena i stabljike</i> ;
	Folicur EW 250	
vinklozolin	Ronilan DF	1 l/ha - <i>Alternaria</i> spp., <i>Sclerotinia</i> spp. - u punoj cvatnji

Raiffeisen Agro d.o.o.

Resnička 1, 10360 Sesvete

Tel. 01/2022-650 • Fax. 01/2022-659

www.rwa.hr

Povjerenje • Budućnost • Pouzdanost

Zapadna Hrvatska

Središnja Hrvatska

Središnja Hrvatska-Podravina

Središnja Hrvatska-Posavina

Istočna Hrvatska

Zdenko Pađen

Ivana Kemenović Mihaković

Dubravka Katančić

Darko Tomićić

Davor Jelošek

098 480 366

099 3178 555

098 356 114

099 3561 155

098 9827 139

PONUĐA SJEMENA OZIME ULJANE REPICE - SJETVA 2008.

OASE - ozima uljana repica

najtraženija sorta uljane repice u Hrvatskoj jer ima:

- vrlo dobru otpornost na zimu i polijeganje
- vrlo dobru tolerantnost na najvažnije bolesti
- rano i ujednačeno dozrijevanje
- vrlo visoke prinose zrna sa najvećim sadržajem ulja

za postizanje najboljih prinosa preporučamo:

- sjetvu inkrustiranog sjemena (insekticid+fungicid)
- rane i optimalne rokove sjetve
- tretman fungicidom u fazi 5-8 listova (npr. Folicur BT)
- sklop 45-55 biljaka/m² u žetvi

SISKA - ozima uljana repica

- rana sorta
- srednje visoka
- visokog potencijala prinosa zrna
- visokog sadržaja ulja
- preporučeni sklop 55-65 biljaka/m² u žetvi
- za optimalne i kasne rokove sjetve

NOVO!

VECTRA - hibridna ozima uljana repica

- srednje rani hibrid
- vrlo visokog potencijala prinosa zrna
- snažnog proljetnog porasta
- za optimalne i kasnije rokove sjetve
- preporučeni sklop 35-45 biljaka/m² u žetvi